

OBSAH

Úvodem	7
1 Vznik a vývoj tradičních průmyslových území	11
1.1 Aglomerační efekty	12
1.2 Hospodářsko-institucionální specifika území a měst s tradičním průmyslem	15
2 Širší souvislosti restrukturalizace tradičních průmyslových regionů ve střední Evropě	21
2.1 Regionální úroveň transformace	23
2.2 Stará průmyslová území v tranzitivních ekonomikách	26
3 Nesoulad systémových makrostruktur a regionálně-rozvojového paradigmatu v tranzitivních ekonomikách	29
3.1 Na cestě k současnému územnímu rozvoji	29
3.2 Moderní regionální rozvoj v tranzitivních ekonomikách v kontextu deformovaných systémových makrostruktur	32
3.3 Teritoriální instituce v České republice, Polsku a na Slovensku	38
4 Chronologicko-geografický nástin vývoje Košic, Ostravy a Katovic	43
4.1 Košice	45
4.2 Ostrava	48
4.3 Katovice	55
5 Územně-řádovostní rámec restrukturalizace	61
5.1 Celostátní kontext institucionálně-programového zajištění restrukturalizace	61
5.1.1 Ostrava	61
5.1.2 Košice	63
5.1.3 Katovice	65

5.2 Lokální a regionální kontext institucionálně-programového zajištění restrukturalizace	67
5.2.1 Ostrava	67
5.2.2 Košice	70
5.2.3 Katovice	72
6 Funkční hledisko institucionálně-programového zajištění restrukturalizace	75
6.1 Restrukturalizace tradičních odvětví v Ostravě	75
6.2 Restrukturalizace tradičních odvětví v Katovicích	76
6.3 Restrukturalizace tradičních odvětví v Košicích	78
6.4 Rozvoj nových aktivit v Ostravě	79
6.5 Rozvoj nových aktivit v Katovicích	82
6.6 Rozvoj nových aktivit v Košicích	84
6.7 Komunikační rozměr restrukturalizace v Ostravě	85
6.8 Komunikační rozměr restrukturalizace v Katovicích	86
6.9 Komunikační dimenze restrukturalizace v Košicích	87
7 Společensko-hospodářské projevy restrukturalizace ve sledovaných městech	89
Závěr	95
Dodatek 1: Několik poznámek k fyzickému vzhledu města Ostravy	97
Úvod	97
Aktuální problémy spojené se vzhledem města Ostravy a návrhy na zlepšení	98
Doporučení pro tvorbu městského prostředí a městského produktu	104
Místo závěru	108
Dodatek 2: Vybrané determinanty image území	109
Úvodem	109

K významu sdělovacích prostředků	111
Územní dimenze působení sdělovacích prostředků v České republice	112
Město Ostrava a průmyslové oblasti ve sdělovacích prostředcích	115
Teritoriální působení sdělovacích prostředků v zahraničí	117
Dlouhodobý pohled na spoluutváření image regionu	119
Závěrem	121
LITERATURA	123

struktur a posun k terciárnímu vývoji.

Města s tradičním průmyslem vznikly v rámci ekonomickém úpadku až po druhé světové válce. Západní předchůdci však již využívali výroby k odlišnému příjemu a charakteru měst. Plánované ekonomiky za plně socialistického systému v tranzitivních zemích vytvořily nové města, která vznikla např. Gorzelak, 1998 či Suchýšová,

Tato monografie se zaměřuje na průmysl, který se ocitl pod ohněm vývoje v tranzitivních zemích do příkazu tvorby nových měst z globálních modernizačních procesů. Vzhledem k komplexnosti problematiky je potřeba důrazit, že restrukturalizace a to v České republice i v dalších zemích Košioch. Restrukturalizace měst by měla být řešena hospodářskými a institucionálními mechanismy, které mají zahrnujícím vede výzvy ekonomické, sociální, politické, sociokulturní, environmentální a další. Právě výzva k většímu využití významu ekologického a životního prostoru má širší význam, jenomž by bylo významné, že města budou zachytitelná. Proto je pozornost věnována městskému rozvoji, když život je upřena především na zdravotního a sociálního rozvoje v tranzitivních ekonomikách.

Přestože lze v České republice srovnávat s východoevropskými průmyslovými městy systémově vzdálené a navzdory počátečním podobnostem přinášejícím vzhledem nových měst k jejich úpadku, došlo v mnoha případech k mimořádnému vývoji, když města